DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v3.27
CZU: 336.717.3(478)

THE DEVELOPMENT OF STORAGE ACTIVITES IN THE CONDITIONS OF CURRENT NATIONAL ECONOMIC CONTEXT

DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE DEPOZITARE ÎN CONDIȚIILE CONJUNCTURII ECONOMICE NAȚIONALE ACTUALE

CEBOTARU Diana, studentă, specialitatea: Finanțe și Bănci
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: diana.cebotaru.pdst@ase.md

Abstract: *This paper analyzes the evolution of bank deposit activity in the Republic of Moldova between 2020 and 2025, focusing on the impact of macroeconomic factors and monetary policy. Using data from the National Bank of Moldova, the study examines the dynamics of deposit volumes and structures across individual and corporate clients. The findings reveal a consistent growth in total deposits, reflecting increased savings and confidence in the banking system. The analysis also highlights the strong correlation between inflation, the central bank's base rate, and deposit interest rates. Periods of high inflation prompted a restrictive monetary policy response, leading to higher deposit rates designed to stimulate saving in the national currency. The study underscores the need for banks to continuously adapt their deposit strategies to maintain depositor confidence and ensure financial stability.*
Key words: *bank deposits, financial stability, economic growth, inflation rate*
JEL CLASSIFICATION: G21, E31, E52, O16

INTRODUCERE

În contextul transformărilor economice contemporane, marcate de instabilitate macroeconomică, presiuni inflaționiste și dinamica accentuată a piețelor financiare, activitatea de depozitare capătă o importanță sporită în asigurarea echilibrului și sustenabilității sistemului bancar. În acest cadru, depozitele bancare reprezintă principala sursă de constituire a resurselor atrase, având un rol esențial în finanțarea economiei reale și în menținerea lichidității instituțiilor financiare.

În Republica Moldova, conjunctura economică actuală se caracterizează printr-o serie de provocări, generate atât de factori interni, cât și externi, precum volatilitatea mediului economic, modificările în comportamentul de economisire al populației și ajustările politicii monetare. Aceste evoluții influențează în mod direct dinamica activității de depozitare, impunând instituțiilor bancare necesitatea adaptării strategiilor de atragere și menținere a resurselor financiare.

Problema de cercetare rezidă în identificarea particularităților și tendințelor de dezvoltare a activității de depozitare în condițiile conjuncturii economice naționale actuale, precum și în evaluarea impactului factorilor economici asupra comportamentului de economisire și asupra capacității băncilor de a mobiliza resurse financiare stabile.

Scopul lucrării constă în analiza dezvoltării activității de depozitare în contextul conjuncturii economice naționale actuale și fundamentarea direcțiilor de optimizare a acesteia în cadrul sistemului bancar.

Pentru realizarea scopului propus, au fost stabilite următoarele obiective:

- examinarea conceptului și rolului activității de depozitare în cadrul sistemului bancar;
- analiza factorilor macroeconomici care influențează dezvoltarea depozitelor bancare;
- evaluarea tendințelor recente ale activității de depozitare în Republica Moldova;
- identificarea problemelor și riscurilor aferente procesului de atragere a depozitelor;
- formularea direcțiilor de dezvoltare și consolidare a activității de depozitare.

În procesul de elaborare a lucrării au fost utilizate metode de cercetare precum analiza și sinteza, metoda comparativă, analiza statistică și abordarea sistemică, care au permis investigarea complexă a fenomenului studiat.

Gradul de noutate și relevanța lucrării derivă din abordarea actualizată a problematicii dezvoltării activității de depozitare în contextul conjuncturii economice naționale, precum și din evidențierea direcțiilor de adaptare a sistemului bancar la noile condiții economice.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Cadrul teoretic al cercetării este fundamentat pe analiza riguroasă a cadrului legislativ și a literaturii de specialitate, pilonul esențial fiind Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.

Conform art. 3 din această lege, depozitul reprezintă o sumă de bani depusă la bancă, care urmează să fie restituită la vedere sau la termen, cu sau fără dobândă ori alt beneficiu, și este atetată prin documente emise de bancă, precum chitanță, certificat sau altă evidență scrisă. Depozitul nu include datorii subordonate, drepturi de proprietate sau servicii (Legea privind activitatea băncilor, 2017).

Activitatea de depozitare este definită ca procesul prin care instituțiile bancare atrag disponibilitățile bănești ale populației și agenților economici, în vederea utilizării acestora în operațiuni de creditare și investiții.

Din perspectiva managerială, acest mecanism reprezintă un sistem de măsuri aplicate de bancă, orientate spre atragerea resurselor financiare disponibile ale persoanelor juridice și fizice, cu scopul plasării ulterioare a acestora în condiții reciproc avantajoase (Насырова, 2014). Prin acest instrument, banca stabilește tipurile de depozite, termenele-limită și durata de păstrare a acestora, regulile de bază privind efectuarea operațiunilor, precum și alte condiții aferente (Pay, 2015).

Rolul activității de depozitare se manifestă la nivel microeconomic, prin păstrarea și remunerarea economiilor deponenților, și la nivel macroeconomic, prin contribuția la stabilitatea sistemului bancar și la finanțarea economiei.

În Tabelul 1 este redată dinamica volumului depozitelor bancare la sfârșitul anilor 2020–2025.

Tabelul 1. Volumul depozitelor în sectorul bancar în perioada 2020-2025, mln.lei

Anii	Volumul depozitelor în lei	Volumul depozitelor în valută, lei	Volumul total al depozitelor, lei
2020	46329,3	33315,4	79644,7
2021	51695,5	38386,4	90081,9
2022	57020,3	37948,1	94968,4
2023	71897,6	41949,1	113846,7
2024	79767,8	46323,9	126091,7
2025	95242,1	49180,6	144422,7

Sursa: Banca Națională a Moldovei: baza de date interactive [online]. [citat 22.03.2026]. Disponibil: https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/drsb/DRSB10.xhtml?id=0&lang=ro.

Analizând datele prezentate în tabel, se observă o creștere semnificativă atât a depozitelor în monedă națională, cât și a celor în valută. Depozitele în lei au crescut de la 46329,3 milioane lei în 2020 la 95242,1 milioane în 2025, ceea ce indică o majorare de peste două ori. În același timp, disponibilitățile în valută au sporit de la 33315,4 milioane la 49180,6 milioane în aceeași perioadă.

Această traectorie ascendentă a fost influențată de mai mulți factori economici, un rol major avându-l incertitudinea generată de pandemia de COVID-19, care a determinat o reorientare către economisirea de precauție. Restricțiile de consum din perioada pandemică, corelate cu necesitatea creării unor rezerve de lichiditate pentru situații de criză, au accelerat procesul de acumulare a depozitelor. De asemenea, creșterea veniturilor și consolidarea încrederii în sectorul bancar au contribuit la extinderea bazei de depozite.

În Figura 1, propunem spre analiză structura depozitelor din sectorul bancar în perioada 2020-2025, fapt ce va oferi posibilitatea de a evalua comportamentul de economisire, structura surselor de finanțare ale băncilor și nivelul de încredere al clienților în sistemul bancar.

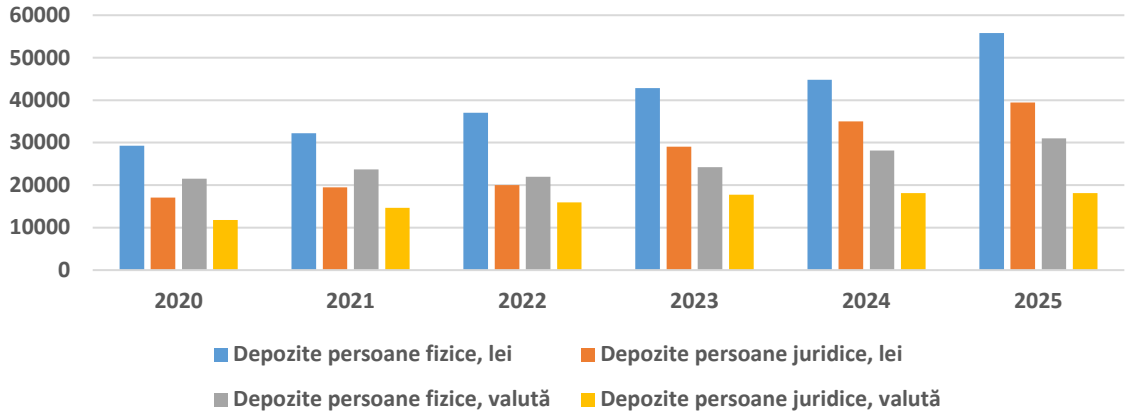

Figura 1. Structura depozitelor pe tipuri de deponenți pe sectorul bancar, în perioada anilor 2020-2025, (milioane)

Sursa: *elaborat de autor* pe baza *(BNM baza de date interactive, 2020-2025)*

În cadrul analizei a fost adoptată clasificarea depozitelor după categoria deponenților și moneda de constituire, fiind evidențiate patru grupe principale: depozitele persoanelor fizice în lei, depozitele persoanelor juridice în lei, depozitele persoanelor fizice în valută și depozitele perosanelor juridice în valută.

După cum se observă, volumul depozitelor în perioada 2020-2025, a înregistrat o tendință general ascendentă în toate patru categorii. Depozitele persoanelor fizice în monedă națională au crescut de la 29280,6 milioane lei în 2020 la 55823,0 milioane lei în 2025, fapt ce indică o consolidare a încrederii în sistemul bancar și un succes al politicilor de menținere a sustenabilității financiare, iar depozitele persoanelor juridice în lei au sporit de la 17048,6 milioane la 39419,1 milioane.

În același interval, depozitele în valută au evoluat de asemenea pozitiv: depozitele persoanelor fizice au crescut de la 21488,8 milioane la 31044,7 milioane, iar cele ale persoanelor juridice de la 11826,6 milioane la 18135,9 milioane în aceeași perioadă.

În conluzie, creșterea constantă a depozitelor a contribuit la sporirea lichidității sistemului bancar, reducând riscurile de instabilitate și consolidând capacitatea instituțiilor de credit de a finanța economia reală.

Un alt instrument important pentru asigurarea echilibrului economic este rata dobânzii. Prin ajustarea acestui indicator în raport cu rata inflației, s-a reușit protejarea puterii de cumpărare a banilor și asigurarea unui randament atractiv, corelând astfel deciziile de economisire cu evoluția prețurilor din economie.

În contextul politicii monetare a Băncii Naționale a Moldovei (BNM), rata de bază reprezintă principalul instrument utilizat pentru a semnaliza orientarea politicii sale și pentru a influiența ratele dobânzilor pe piața interbancară, afectând direct randamentul depozitelor. Pe de altă parte, deoarece inflația reflectă deprecierea puterii de cumpărare a monedei, aceasta devine factorul critic care determină dacă randamentul oferit de bănci este unul real pozitiv, asigurând astfel motivarea deponenților de a-și menține resursele în sistemul bancar pe termen lung.

Totodată, rata medie a dobânzii la depozitele noi atrase în lei reprezintă prețul plătit de instituțiile bancare pentru atragerea resurselor financiare de la populație și agenții economici.

Evoluția acestor indicatori în perioada 2020-2025 este prezentată în Figura 2, evidențiind modul în care instituțiile bancare au fost forțate să își adapteze strategiile de atragere a resurselor pentru a răspunde șocurile externe.

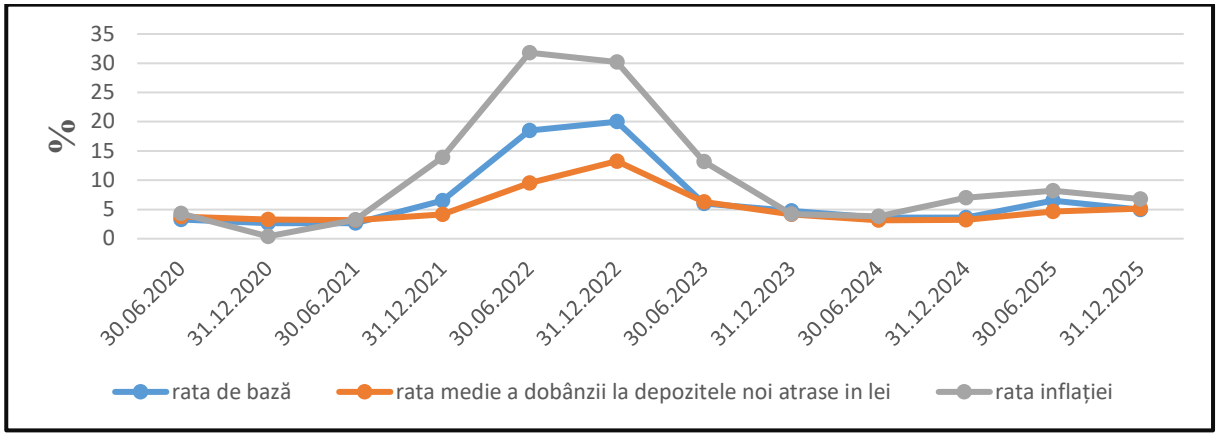

Figura 2. Evoluția ratei de bază a BNM, rata medie a dobânzii la depozitele noi atrase în lei și rata inflației în perioada 2020-2025

Sursa: *elaborat de autor* pe baza *(BNM baza de date interactive, 2020-2025)*

În perioada 2020-2021, economia a fost caracterizată de o stabilitate relativă, urmată de o scădere economică provocată de criza sanitară COVID-19. La sfârșitul anului 2020, inflația a atins un minim de 0,4%, reflectând reducerea cererii. În acest context, rata de bază a fost menținută la un nivel scăzut, de 2,65%, pentru a susține economia și lichiditatea din sistemul financiar, însă dobânzile mici nu au stimulat economisirea în moneda națională.

În perioada 2021-2022, situația s-a schimbat semnificativ, fiind înregistrat un șoc inflaționist puternic, inflația ajungând până la 31,8%, pe fondul creșterii prețurilor la energie și al perturbărilor economice globale. Ca răspuns, banca centrală a adoptat o politică monetară restrictivă, majorând rata de bază până la 21,5% pentru a reduce inflația și a stabiliza moneda.

Corelația dintre inflație și rata de bază demonstrează adaptabilitatea sistemului bancar la conjuctura economică națională actuală, asigurând protejarea economisirii în momentele de vârf ale crizei.

Analizând aceste evoluții, observăm impactul direct al fenomenului inflaționist asupra randamentului economisirii. În acest sens, conform literaturii de specialitate, majorarea nivelului ratei inflației conduce la micșorarea ratei reale a dobânzii, obținute de creditor. Evitarea acestei situații este posibilă prin majorarea ratei nominale a dobânzii (Stratulat, 2014).

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Analiza activității de depozitare în Republica Moldova pentru perioada 2020-2025 evidențiază o reziliență remarcabilă a sectorului bancar, volumul total al resurselor atrase depășind pragul de 144422,8 milioane lei. Această evoluție ascendentă a fost susținută de „economisirea de precauție” generată de crizele recente (COVID-19 și șocul energetic), consolidând astfel baza de lichiditate a băncilor.

Succesul mobilizării capitalului a depins direct de eficiența politicii monetare a BNM, care a utilizat rata de bază ca instrument principal pentru a contracara inflația și a menține atractivitatea depozitelor în monedă națională.

Din perspectiva structurii deponenților, persoanele fizice rămân pilonul stabilității financiare, depozitele acestora în lei dublându-se în intervalul analizat, fapt ce confirmă încrederea sporită în sistemul bancar. Totuși, menținerea acestui echilibru este condiționată de asigurarea unui randament real pozitiv, prevenind astfel devalorizarea economiilor în perioadele de volatilitate a prețurilor. Astfel, activitate de depozitare nu reprezintă doar o colectare de disponibilități, ci fundamentul procesului de creditare, fiind variabila esențială care garantează sustenabilitatea întregului mecanism monetar național.

Pentru optimizarea dezvoltării activității de depozitare, se recomandă digitalizarea accelerată a serviciilor de economisire și diversificarea produselor bancare prin instrumente hibride adaptate

nevoilor actuale ale clienților. Este necesară fortificarea educației financiare privind importanța economisirii pe termen lung, concomitent cu o monitorizare proactivă a riscurilor macroeconomice. Pe viitor, succesul sistemului va depinde de capacitatea băncilor de a ajusta rapid ratele dobânzilor, garantând protejarea puterii de cumpărare și un flux constant de capital către investiții și consum.

REFERINȚE:

1. Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017. Online. LEGIS. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142804&lang=ro
2. НАСЫРОВА А.П. Депозитная политика коммерческого банка. Молодой учёный. 2014. **№** 2. с. 508-511
3. РАУ Э.И. Как защищены вкладчики коммерческих банков. Вестник алтайской науки.
4. 2015. **№** 2(24) с. 235-238
5. STRATULAT, Oleg. Monedă și Credit: [în 2 vol] Chișinău: ASEM, 2014. Vol.2. 2014, p.70.
6. ISBN 978-9975-75-703-4

Coordonator științific: STRATULAT Oleg, dr., prof.univ.
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: + 373 69 318 693
e-mail: stratulat.oleg@ase.md